

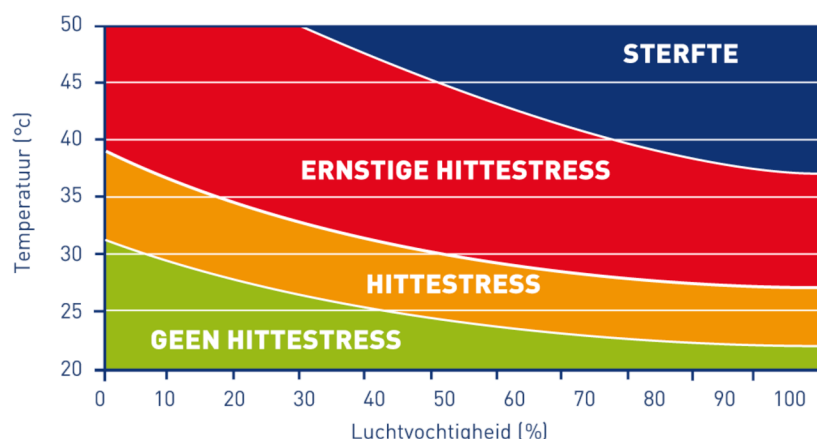
Het warme weer komt er weer aan | Begin op tijd en wees voorbereid

Om goed voorbereid te zijn eerst enkele punten van aandacht voor de warme periode begint:

- ✓ Controleer voor de zomermaanden de ventilatie ingangen en zorg dat deze open zijn.
- ✓ Controleer klimaat instellingen en pas indien nodig het systeem aan (denk hierbij aan min/max. ventilatie, bandbreedte en alarmgrenzen).
- ✓ Controleer voortijdig de werking van noodaggregaat.
- ✓ Zorg ervoor dat silo's schoon zijn en controleer ontluchting, i.v.m. hoge temperaturen meer risico op condensvorming en dus schimmelgroei en bederf van voer.
- ✓ Kijk naar mogelijkheden om de inkomende lucht te koelen. Denk hierbij aan verneveling van water buiten of binnen de stal.
- ✓ Ramen aan de zuidkant van de stal wit maken met kalk om instraling van warmte tegen te gaan.
- ✓ Strooisel: Beperk dik strooisel bij hoge temperaturen (vooral bij zeugen), omdat dit warmte vasthoudt.
- ✓ Waterkwaliteit: Let op biofilm en vervuiling, reinig leidingen preventief voor aanvang van de zomerdag. Vergeet hierbij zeker de zeugen niet. En spoel de leidingen extra door voor er nieuwe koppels worden ingelegd. Zeker als de afdelingen een paar dagen leeg gelegen hebben.
- ✓ Leg vitamine C (bv KoniVit-C) op voorraad zodat deze direct ingezet kan worden wanneer de buitentemperatuur 25°C of hoger is.

Neem tijdens een warme periode maatregelen in de stal om hittestress zoveel mogelijk te voorkomen:

- ✓ Zorg ervoor dat de nippelopbrengst voor alle diercategorieën hoog genoeg is en de dieren altijd over vers water kunnen beschikken:
 - Gespeende biggen min. 0.5 L / minuut (max. 10 per nippel)
 - Vleesvarkens min. 0.8 L / minuut (max. 10 per nippel)
 - Dragende zeugen min. 1 L / minuut
 - Lacterende zeugen min. 2 L / minuut
 - Zuigende biggen 0.4 L / minuut
- ✓ Pas voertijden aan en probeer zoveel mogelijk te voeren op die momenten dat de temperatuur in de stal het laagst is. Concreet houdt dit in voeren in de ochtend (in ieder geval voor 11 uur) en laat in de avond (bij voorkeur na 23 uur).
- ✓ Pas de voerhoeveelheid aan, voerbehoefte is bij warm weer lager. Stel dosators bij en pas in geval van brijvoer de voerhoeveelheid aan of laat DS percentage iets zakken. Denk er wel aan dat lagere voergiften ook inhoudt dat de dieren minder vitaminen/mineralen en sporenelementen binnen krijgen! In overleg met voerfirma evt. rantsoenen in warme periode aanpassen aan lagere opname.
- ✓ Zorg voor zoveel mogelijk rust in de stal op het warmst van de dag. Pas indien nodig de werktijden aan.
- ✓ Bij extreme hitte (>32°C): Overweeg noodmaatregelen, zoals actieve koeling met mobiele ventilatoren of koud water in gangen.
- ✓ Gebruik van Lianol Ferti om de gevolgen van de hittestress en de vaak daaropvolgende najaarsdip te bestrijden. Gelten: 1 tablet / dag gedurende 7 dagen. Start 2 dagen voor het einde van de synchronisatiebehandeling. Zeugen: 1 tablet / dag gedurende 7 dagen. Start 3 dagen voor de speedag. In beide gevallen verstrekken net voor het voeren.

Samenstelling van de zeugenmest van invloed op het microbioom van biggen en hun latere prestaties

Steeds meer wordt darmgezondheid naar voren geschoven als een van de belangrijkste pijlers van de algehele gezondheid van zowel mens als dier. Allerlei lichamelijke maar ook psychische problemen worden toegeschreven aan een onjuiste darmbalans. Wereldwijd wordt er gigantisch veel geld in onderzoek naar het microbioom gestoken.

Bij de varkens is via onderzoeken al gebleken dat de prestaties van vleesvarkens sterk bepaald worden door de darmgezondheid. Deze darmgezondheid wordt bij de dieren al in een vroeg stadium bepaald door de zeug. Instinctief eten biggen in de kraamstal al mest van de zeug, dit heet coprohagie. Ze doen dit om hun darmflora op te bouwen om uiteindelijk de overgang van melk naar vast voedsel mogelijk te maken. In een proef heeft men eens een tijd lang bij een groep dieren de mest van de zeugen continue weggehaald en deze groep vergeleken met de normale gang van zaken. De biggen die dus niet de mogelijkheid hebben gehad mest op te nemen, hadden uiteindelijk als slachtrijpe dieren een ruim 8 kg lager gewicht. Dit geeft dus aan dat de darmgezondheid erg belangrijk is voor de ontwikkeling van de biggen!

De aanleidingen om mestonderzoek te doen zijn vaak neonatale diarree en acute sterfte bij zeugen. Wij proberen via meer betaalbare methoden parameters te bepalen om vervolgens te gaan kijken hoe en of we deze parameters kunnen beïnvloeden. We kijken naar pH, en de verhoudingen tussen gram positieve en gram negatieve bacteriën in de mest. En indien er sprake is van een onbalans gaan we in overleg met de betrokken partijen wat we kunnen doen om dit te veranderen.

Waarom vallen mijn zeugen uit?

De gezondheid van zeugen is van cruciaal belang voor een rendabele en duurzame varkenshouderij. Toch worden varkenshouders steeds vaker geconfronteerd met uitval onder zeugen, soms acuut, soms sluimerend, maar altijd met economische en dierenwelzijnsgevolgen. Een breed scala aan aandoeningen kan hieraan ten grondslag liggen zoals maagzweren, maagdarmdraaiingen, milttorsies en leverlobtorsies. Maar wat ligt ten grondslag aan deze aandoeningen? Waarom lijken sommige bedrijven er meer mee te maken te krijgen dan anderen? En wat kan er op managementniveau worden gedaan om deze problematiek te verminderen? Onze collega Frans heeft voor Varkensbedrijf een artikel geschreven over dit onderwerp. Hierin duikt hij dieper in de materie. Het hele artikel staat (binnenkort) op onze website.

De rode draad: interacties tussen voeding, management en fysiologie

Hoewel de genoemde aandoeningen verschillende organen en systemen betreffen, zijn er duidelijke overeenkomsten in de onderliggende risicofactoren. Voeding en voerstructuur spelen een cruciale rol bij veel van de problemen. Fijn gemalen voer, schommelingen in voeraanbod en plotselinge veranderingen in het rantsoen kunnen bijdragen aan maagzweren, gasvorming en darmproblemen. Daarnaast zijn stressfactoren, zoals groepswisselingen, hoge bezettingsdichtheden en reproductie gerelateerde hormonale schommelingen, belangrijke factoren die de gezondheid van de zeug beïnvloeden.

Ook de genetische selectie op hoge productiviteit kan onbedoelde gevolgen hebben voor de fysiologische belasting van de zeug. Moderne zeugen zijn geselecteerd op hoge vruchtbaarheid en voerconversie, maar deze verbeteringen kunnen gepaard gaan met een hogere gevoeligheid voor metabole en gastro-intestinale problemen. Een goede balans tussen productiviteit en diergezondheid is dan ook essentieel.

Wat kan een varkenshouder doen?

Het voorkomen van deze aandoeningen vergt een integrale aanpak waarin voeding, huisvesting, management en genetica op elkaar worden afgestemd. Consistente voerregimes, het verminderen van stress en het optimaliseren van groepsmanagement zijn enkele van de belangrijkste aandachtspunten. Daarnaast is het belangrijk om alert te zijn op vroege signalen van gezondheidsproblemen, zoals veranderend eetgedrag, gewichtsverlies of afwijkend gedrag.

Door een kritische blik te werpen op de eigen bedrijfsvoering en samen te werken met uw AdvEE dierenartsen en voerspecialisten, kunnen varkenshouders het risico op uitval bij zeugen aanzienlijk verkleinen. Uiteindelijk is een gezonde zeug de basis voor een rendabele en duurzame varkenshouderij.

Transport en R&O

De lijst met landen op de website van de NVWA waarvoor een 2^e reiniging en ontsmetting verplicht is, is indrukwekkend: Bulgarije, Duitsland, Estland, Griekenland, Hongarije, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, en Slowakije. Meestal vanwege Afrikaanse varkenspest, maar ook vanwege MKZ, Pest petit ruminants en schapen- en geitenpokken. Maar daarnaast zijn er ook risico's verbonden aan landen die niet op deze lijst staan. Bijvoorbeeld agressieve PRRSstammen zoals Rosalia kunnen via transportmiddelen op onze bedrijven terecht komen. Ons advies is dan ook om goed te blijven letten op het reinigen en ontsmetten van de transportmiddelen!